

ชี้แจงการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (Ft) สำหรับเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558

1 ข้อเสนอการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (F_t) สำหรับเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2558

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เสนอผลการประมาณการค่า Ft ขายปลีกสำหรับเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 เท่ากับ 54.65 สตางค์ต่อหน่วย ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) พิจารณา ดังรายละเอียดหลักการคำนวณ และองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายการคำนวณค่า Ft ตามข้อ 2 และข้อ 3

กกพ. ในการประชุมครั้งที่ 18/2558 (ครั้งที่ 328) ในวันที่ 22 เมษายน 2558 ได้พิจารณาข้อเสนอดังกล่าวโดยพิจารณาจากปัจจัยที่เป็นตัวแปรสำคัญต่อการคำนวณค่า Ft ซึ่งประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ และมีมติเห็นชอบให้เรียกเก็บค่า Ft ขายปลีกสำหรับเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 ในอัตรา 49.61 สตางค์ต่อหน่วย ลดลงจากเดือนมกราคม – เมษายน 2558 ที่เรียกเก็บในอัตรา 58.96 สตางค์ต่อหน่วย หรือลดลงเท่ากับ 9.35 สตางค์ต่อหน่วย เพื่อสะท้อนราคาค่าเชื้อเพลิงและบรรเทาภาระค่าครองชีพให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า

2 หลักการคำนวณค่า F_t

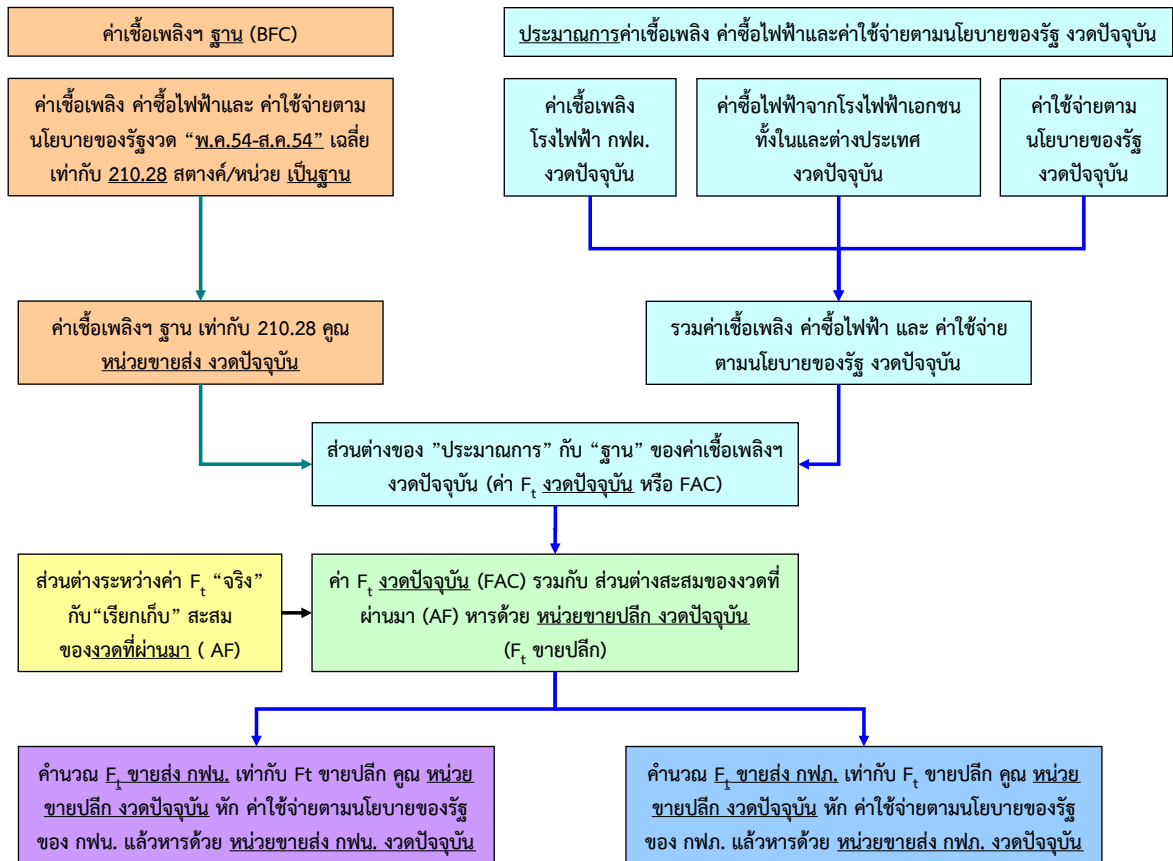
2.1 ค่า F_t ขายปลีก: คำนวณจากค่าใช้จ่ายในด้านค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าของ กฟผ. และค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ ในงวด 4 เดือนข้างหน้า (งวดปัจจุบัน) เทียบกับ ค่าใช้จ่ายที่ใช้คำนวณในค่าไฟฟ้าฐานรวมกับ ค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริงต่างจากที่เรียกเก็บ สะสมในงวด 4 เดือน ที่ผ่านมา (AF)หารด้วยประมาณการหน่วยขายปลีกในงวดปัจจุบัน

2.2 ค่า F_t ขายส่งให้ การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.):

F_t ขายส่งให้ กฟน. คำนวณจากค่า F_t ขายปลีกคูณประมาณการหน่วยขายปลีกที่ กฟน. ขายให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าในงวดปัจจุบัน หักค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐของ กฟน. หารด้วยประมาณการหน่วยขายส่งที่ กฟผ. ขายให้ กฟน.

สำหรับ F_t ขายส่งให้ กฟภ. ก็คำนวณในทำนองเดียวกัน

1/ ตัวอย่างค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ เช่น มูลค่าการรับซื้อไฟฟ้า (Adder) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ค่าใช้จ่ายและมูลค่าเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าสำหรับโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้า

รูปแสดงหลักการคำนวณค่า F_t

3 องค์ประกอบของค่า F_t

3.1 **ค่าเชื้อเพลิงฐาน** (Base Fuel Cost: BFC) คำนวณจากค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ ที่สอดคล้องกับค่า F_t ขายปลีกในงวดเดือนมกราคม 2554-เมษายน 2554 ที่รวมไว้ในค่าไฟฟ้าฐานจำนวน 95.81 สตางค์ต่อหน่วยขายปลีก โดย BFC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 210.28 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง คุณ ประมาณการหน่วยขายส่งในงวดปัจจุบัน

ราคาเชื้อเพลิงเฉลี่ยในงวดเดือนมกราคม 2554 - เมษายน 2554 ซึ่งใช้เป็นค่าเชื้อเพลิงฐาน มีดังนี้

น้ำมันเตา	23.64	บาท/ลิตร
น้ำมันดีเซล	28.59	บาท/ลิตร
ก๊าซธรรมชาติ		
อ่าวไทยและพม่า	250.05	บาท/ล้านบีทียู
JDA	232.71	บาท/ล้านบีทียู

น้ำพองและภู่อ้อม	303.78	บาท/ล้านปีที่อยู่
ลานกระบือ	43.89	บาท/ล้านปีที่อยู่
ลีกไนต์	569.7	บาท/ตัน

ซึ่งค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 216.13 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง และเมื่อหักค่าใช้จ่ายที่ปรับลดเพียงครั้งเดียวในงวดเดือนมกราคม 2554 – เมษายน 2554 คือ 1) เงินช่วยเหลือบรรเทาภาระค่าไฟฟ้าให้ผู้ซื้อไฟฟ้าจากส่วนลดการลงทุนที่ต่ำกว่าแผนของการไฟฟ้าในปี 2551-2553 บางส่วนจำนวน 2,600 ล้านบาท หรือ 4.64 สตางค์/หน่วยขายส่ง และ 2) เงินค่า AF ที่ยกจากงวดพฤษภาคม 2554 - สิงหาคม 2554 มาลดในงวดเดือนมกราคม 2554 – เมษายน 2554 จำนวน 678 ล้านบาท หรือ 1.21 สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง แล้วจะมีค่า BFC สำหรับการคำนวณค่า Ft ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554 เป็นต้นไป เท่ากับ **210.28** สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง ดังตาราง

(สตางค์/หน่วยขายส่ง)

ค่าเชื้อเพลิง ค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ เฉลี่ย [1]	216.13
เงินปรับลดงวดเดียวในค่า F_t ม.ค.54-เม.ย.54	
- ส่วนลดการลงทุนฯ 2551-2553 จำนวน 2,600 ล้านบาท [2]	4.64
- AF พ.ค.54-ส.ค.54 [3]	1.21
BFC สำหรับการคำนวณค่า F_t ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554 เป็นต้นไป [4]=[1]-[2]-[3]	210.28

3.2 ประเมินการค่าเชื้อเพลิงโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ประกอบด้วยประมาณการค่าเชื้อเพลิงน้ำมันเตา น้ำมันดีเซล ก๊าซธรรมชาติ ลีกไนต์ และอื่นๆ เป็นต้น โดยนำปริมาณการใช้เชื้อเพลิงแต่ละชนิดคูณกับราคาเชื้อเพลิงชนิดนั้นๆ

3.3 ประเมินการค่าซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ประกอบด้วยประมาณการค่าซื้อไฟฟ้าจากการบริษัทในเครือ กฟผ. ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระรายใหญ่ (Independent Power Producers: IPPs) ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers: SPPs) และค่าซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ (สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว มาเลเซีย และอื่นๆ) รวมทั้งค่าซื้อไฟฟ้าในรูปแบบอื่นๆ ค่าซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าแต่ละรายประกอบด้วยส่วนของ 1) ค่าความพร้อมจ่าย (Availability Payments: AP) 2) ค่าพลังงานไฟฟ้า (Energy Payments: EP) และ 3) ค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ (Policy Expense: PE) ในส่วนของโรงไฟฟ้าเอกชน

3.4 ประเมินการค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ (Policy Expense: PE) ประกอบด้วยประมาณการ

1) เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการพัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้า

2) เงินส่วนเพิ่มราคาซื้อไฟฟ้า ที่ กฟน. และ กฟผ. จ่ายให้กับผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมาก (Very Small Power Producers: VSPPs) และที่ กฟผ. จ่ายให้กับโครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producers: SPPs)

3) รวมทั้งค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐอื่นๆ

3.5 Fuel Adjustment Cost: FAC คำนวณจาก ส่วนต่างระหว่าง “ประมาณการค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิงฯ” (Estimated Fuel Cost: EFC) ตามข้อ 3.2-3.4 กับ “ค่าเชื้อเพลิงฐาน” ตามข้อ 3.1 ในงวดปัจจุบัน หาดด้วย ประมาณการหน่วยขายปลีกรวม 4 เดือนในงวดปัจจุบัน ได้อัตราค่า FAC เฉลี่ยต่อหน่วยขายปลีก ซึ่งจะเทียบเท่ากับค่า Ft ขายปลีก ในกรณีที่ยอดยกมาจากที่งวดที่ผ่านมาเป็นศูนย์

3.6 ยอดสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา (Accumulate Factor: AF) คือ ส่วนต่างระหว่าง “ค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริง” กับ “ค่า F_t เรียกเก็บ” สะสมของงวดที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะมีค่า “เป็นบวก” คือ เก็บเงินค่า F_t จริงเกินกว่าค่า F_t เรียกเก็บ หรือมีค่า “เป็นลบ” คือ เก็บเงินค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าค่า F_t เรียกเก็บ

3.7 F_t ขายปลีก สำหรับงวดปัจจุบัน คำนวณจากผลรวมของ “FAC งวดปัจจุบัน” ตามข้อ 3.5 รวมกับ “ยอดสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา” ตามข้อ 3.6 หาดด้วย ประมาณการหน่วยขายปลีกงวดปัจจุบัน จะได้อัตราค่า F_t ขายปลีกเฉลี่ย สำหรับเรียกเก็บในอัตราเท่ากันตลอดทั้งงวด 4 เดือน เป็นอัตราที่เสนอขออนุมัติให้เรียกเก็บจากผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภท มีหน่วยเป็น สตางค์ต่อหน่วยขายปลีก

3.8 F_t ขายส่ง ประกอบด้วย F_t ขายส่งสำหรับ กฟน. และ Ft ขายส่งสำหรับ กฟภ. โดยที่ F_t ขายส่งสำหรับ กฟน. คำนวณจาก F_t ขายปลีก คูณด้วย ประมาณการหน่วยขายปลีกงวดปัจจุบัน ที่ กฟน. ขายให้ผู้ใช้ไฟฟ้า หักเงินค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐในส่วนของ กฟน. หาดด้วย หน่วยขายส่งที่ กฟน. ขายให้ กฟน. งวดปัจจุบัน อัตรานี้ใช้สำหรับ กฟภ. เรียกเก็บจาก กฟน. เท่านั้น มีหน่วยเป็น สตางค์ต่อหน่วยขายส่ง สำหรับ F_t ขายส่งสำหรับ กฟภ. ก็คำนวณในทำนองเดียวกัน

4	ผลการคำนวณค่า F_t สำหรับเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558
---	---

กฟน. ในการประชุม 18/2558 (ครั้งที่ 328) ในวันที่ 22 เมษายน 2558 ได้พิจารณาผลการคำนวณค่าไฟฟ้าตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (Ft) สำหรับงวดพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 โดยมีสมมติฐานในการประมาณการ ดังนี้

4.1 ความต้องการใช้ไฟฟ้าและการผลิตไฟฟ้า

ความต้องการพลังงานไฟฟ้า (Net Generation) ในช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2558 คาดว่า จะเท่ากับ 63,401 ล้านหน่วย สูงกว่าความต้องการพลังงานไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจริงในช่วงมกราคม-เมษายนที่ผ่านมา 4,853 ล้านหน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.58 เนื่องจากเข้าสู่ช่วงฤดูร้อนซึ่งความต้องการใช้ไฟจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี และคาดว่าจะสูงกว่าความต้องการพลังงานไฟฟ้าในช่วงเดียวกันของปี 2557 ร้อยละ 1.64 เนื่องจากอุณหภูมิที่ปรับตัวสูงขึ้น

4.2 อัตราแลกเปลี่ยน

อัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐที่ใช้คำนวณต้นทุนค่าเชื้อเพลิง ใช้อัตราแลกเปลี่ยนขายถัวเฉลี่ยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 18 มีนาคม 2558 เท่ากับ 33.05 บาทต่อเหรียญสหรัฐเป็นฐานในการประมาณการ ซึ่งอ่อนค่า 0.05 บาทต่อเหรียญสหรัฐ หากเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนขายเฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนค่าเชื้อเพลิงงวด มกราคม-เมษายน 2558 ที่ผ่านมา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 33.00 บาทต่อเหรียญสหรัฐ

4.3 การใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าและราคาเชื้อเพลิง

การใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า (Generation Mix) งวดพฤษภาคม-สิงหาคม 2558 เมื่อเทียบกับงวดมกราคม – เมษายน 2558 คาดว่าจะใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าร้อยละ

66.05 ลดลงร้อยละ 1.81 ถ่านหินลิกไนต์ร้อยละ 7.91 ลดลงร้อยละ 1.25 ถ่านหินนำเข้าร้อยละ 9.08 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.57 ซื้อไฟฟ้าจากลาวและมาเลเซีย ร้อยละ 9.75 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงแต่ละประเภท ในการคำนวณค่า F_t งวดเดือนมกราคม – เมษายน 2558 กับงวดประมาณการเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2558

ประเภท	ม.ค. 58 – เม.ย. 58 [1]		พ.ค. 58 – ส.ค. 58 (ประมาณการ) [2]		เปรียบเทียบ [2]-[1]	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
พลังน้ำ	1,044.82	1.76	1,710.84	2.70	666.02	63.74
น้ำมันเตา	338.32	0.57	43.31	0.07	-295.01	-87.20
ลิกไนต์	5,443.13	9.16	5,015.40	7.91	-427.73	-7.86
ถ่านหินนำเข้า	5,054.76	8.51	5,757.01	9.08	702.25	13.89
ก๊าซธรรมชาติ	40,324.97	67.86	41,876.56	66.05	1,551.59	3.85
น้ำมันดีเซล	194.68	0.33	121.28	0.19	-73.40	-37.70
ลาว และมาเลเซีย	4,126.03	6.94	6,183.61	9.75	2,057.58	49.87
อื่นๆ	2,898.04	4.88	2,692.80	4.25	-205.24	-7.08
รวม	59,424.75	100.00	63,400.81	100.00	3,976.06	6.69

ที่มา: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ 8 เมษายน 2558

ในส่วนของราคาเชื้อเพลิง คาดว่าราคาก๊าซธรรมชาติจะอยู่ที่ 262.40 บาทต่อล้านบีทียู ปรับตัวลดลงจากงวดที่ผ่านมา 20.60 บาทต่อล้านบีทียู น้ำมันเตาจะอยู่ที่ 15.20 บาทต่อลิตร ลดลง 6.83 บาทต่อลิตร น้ำมันดีเซลจะอยู่ที่ 25.86 บาทต่อลิตร ลดลง 1.31 บาทต่อลิตร และถ่านหินนำเข้าจะอยู่ที่ 3,386.20 บาทต่อตันลดลง 3.17 บาทต่อตัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบราคาเชื้อเพลิงเฉลี่ยแต่ละประเภท ที่ใช้ในการคำนวณค่า F_t งวดเดือนมกราคม – เมษายน 2558 กับงวดประมาณการเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558

ประเภทเชื้อเพลิง	หน่วย	ม.ค. – เม.ย. 58 [1]	พ.ค. – ส.ค. 58 (ประมาณการ) [2]	เปลี่ยนแปลง [2]-[1]	%
ก๊าซธรรมชาติ	บาท/ล้านบีทียู	283	262.40	-20.60	-7.28
น้ำมันเตา	บาท/ลิตร	22.03	15.2	-6.83	-31.0
น้ำมันดีเซล	บาท/ลิตร	24.55	25.86	1.31	5.3
ถ่านหินนำเข้า	บาท/ตัน	3,383.03	3,386.20	3.17	0.09

หมายเหตุ: ราคาก๊าซธรรมชาติไม่รวมค่าผ่านท่อ

จากสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าและราคาเชื้อเพลิงดังกล่าว ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในด้านเชื้อเพลิงที่เปลี่ยนแปลงไปจากเชื้อเพลิงฐาน (Fuel Adjustment Cost: FAC) ในงวดพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 เท่ากับ 29,834.43 ล้านบาท ลดลงจาก FAC งวดมกราคม – เมษายน 2558 ซึ่งเท่ากับ 37,866.87 ล้านบาท

4.4 ภาระคงค้างสะสมมาจากงวดที่ผ่านมา (Accumulated Factor: AF)

ภาระคงค้างสะสมมาจากงวด มกราคม – เมษายน 2558 เกิดจากส่วนต่างระหว่าง ค่า F_t ที่เกิดขึ้นจริง กับค่า F_t ที่เรียกเก็บ เท่ากับ 1,824 ล้านบาท เนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการสำรองน้ำมันเตา

รองรับเหตุการณ์แหล่งก๊าซซอติกาเลื่อนแผนการหยุดซ่อมออกไปจนถึงวันที่ 27 เมษายน 2558 ซึ่ง กกพ. ได้ให้บทวนปรับลดปริมาณเชื้อเพลิงสำรองให้ใกล้เคียงกับปริมาณการใช้จริง ทำให้ยอดคงค้างสะสมลดลงเหลือ 1,023.18 ล้านบาท

ดังนั้น ค่า Ft ที่คำนวณในงวด พฤษภาคม – สิงหาคม 2558 จึงเท่ากับ 53.27 สตางค์ต่อหน่วย ซึ่งประกอบด้วย ค่าเชื้อเพลิงฐาน 51.50 สตางค์ต่อหน่วย และภาระคงค้างสะสมยกมา 1.77 สตางค์ต่อหน่วย

5 ผลการพิจารณาของ กกพ. สำหรับการประมาณค่า F_t เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2558

กกพ. ได้พิจารณาค่า F_t ที่คำนวณตามสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ F_t ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2554 รวมทั้งพิจารณาแนวโน้มราคาเชื้อเพลิงในตลาดโลกที่ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพของประชาชน จึงมีมติให้จัดเก็บค่า F_t งวดเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 ในอัตรา 49.61 สตางค์ต่อหน่วย ลดลงจากค่า F_t ในงวดที่ผ่านมา 9.35 สตางค์ต่อหน่วย ทั้งนี้จะมีผลให้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภทเท่ากับ 3.76 บาทต่อหน่วย

ค่า F_t ในช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2558 สำหรับเรียกเก็บจากประชาชนเท่ากับ 49.61 สตางค์ต่อหน่วย